Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Finnish Transport and Logistics SKAL **Lisäselvitys**

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

Hyvät kansanedustajat,

kiitos mahdollisuudesta olla kuultavana 8.10 valtion talousarviosta.

Laitan tässä tulleet lisäpyynnöt. Aika oli rajallista ja pyrin tällä vastaamaan esille tulleisiin kysymyksiin ja huomioihin, osaan pyytämättäkin. Viesti on pitkä, mutta poiminette kiinnostavat kohdat.

Tiestön määrärahoista

Tie on kuljetusyrityksien tehtaan lattia ja siksi meille aina tärkeä teema. Kuten kerroinkin, barometrimme mukaan suurimpana muutostekijänä kuljetusyrittäjät 5-10 vuoden aikana näkevät sen, että tiestön kunto jatkaa rapistumistaan (82%). Suurimpana haittana yrittämisessä 77% pitää tiestön huonoa kuntoa.

Kokouksessa kysyttiin mitä tapahtuu ensi vuoden talousarvion jälkeen. Nykypäätöksin vastaus on lohduton. Erityisesti kehittämisinvestointien taso laskee.

Liitteen kalvoissa on käppyröitä tilanteesta ja kehityksestä. Siellä on mukana myös LJS12 -suunnitelman alustavia lukuja, joita on julkisesti esitelty. Uskoisin, että teillä on käytössä LVM:n ja Väyläviraston aineistoa laajemminkin.

Yleisesti totean vielä, että talousarvioesityksessä on myönteistä investointiohjelman mukainen korjausvelkapaketti, joka on näkynyt nyt konkreettisesti. Mielestämme tämä pitäisi vakioidaan 300 meuriin, mutta sekään ei väylän arvion mukaan riitä korjausvelan poistamiseen.

Talousarviossa leikataan LVM:n budjetista vuonna 2025 väylärahoitusta: 30 meur aikaistamalla suunniteltuja säästöjä vuodella + Nimeämättömistä väylärahoista leikataan vuodessa noin 50 meur vuosien 2026–2028 aikana.

Vaikka investointiohjelman myötä toteutetaan hyviä asioita emme voi olla tyytyväisiä tiestön määrärahoihin pitkällä aikavälillä. Tasossa pitäisi päästä parempaan ja toivottavasti parlamentaarisesti valmisteltavassa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa päästään eteenpäin.

Ohjelmamme, jotka käsittelevät tiestöä:

1. **Suomen tiet kuntoon**

Osa teistä on mukana liikenteen parlamentaarissa työryhmässä, joka valmistelee liikennejärjestelmäsuunnitelmaa.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Finnish Transport and Logistics SKAL **Lisäselvitys**

Uudesta 12-vuotisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta on tarkoitus päättää tulevan talvikauden aikana. SKAL toivoo, että tässä yhteydessä on tehtävä linjaukset tiestön määrärahatasojen nostamisesta.

SKALin näkemyksiä liikennejärjestelmäsuunnitelmaan laajemmin
skal_suomen_tiet_kuntoon_liikenne12_julkaisu_36s_WEB_20240311_lr.pdf

2. Maanteiden talvihoito

Uskomme, että samalla rahalla pystytään tekemään enemmänkin. Tässä keskeiset osa-alueet parempilaatuiseen talvihoitoon:

- Parempi ennakointi tienhoitotoimenpiteissä
- Tasalaatuisempi ja kattavampi valvonta
- Urakoitsijoiden liikenteen kannalta oikea-aikaiset lähtökynnykset

Urakointimalleja on edelleen tarkasteltava, että ne ohjaavat em. tavoitteisiin. Kysymys on tässäkin toki rahoituksesta, mutta hankintamenettely ja kilpailutus ovat tärkeitä. Tärkeimpänä perusteena pitää olla tienhoidon määritellyn laatutason toteuttaminen.

Raporttimme:

SKAL_maanteiden_talvihoito_A4_2023_WEB.pdf

3. Käyttövoimaraporttimme, millä energialla kuljetamme

Tiestöön liittyy uutena haasteena EU:n määrittämän jakeluinfran luominen sähkölle ja kaasulle. Lisäksi tavoitteita on raskaan liikenteen taukopaikoille. Käsittelemme niitä mm. käyttövoimaraportissamme:

skal_kayttovoimasiirtyma_raportti_20230110.pdf

Kiinnitän huomiota kaupunkiseuduilla nyt käsittelyssä oleviin MAL-sopimuksiin. Investointien lisäksi niissä tulee kunnille velvoitteita kaavoittaa raskaan kaluston taukopaikkoja ja uusiutuvien käyttövoimien jakeluinfraa. Kirjoitan aiheesta

MALlikasta etenemistä - SKAL

Liikenteen verotuksen ja rahoituksen kokonaisuudistus

Valtioneuvosto päätti sen käynnistämisestä tällä viikolla 9.10:

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Finnish Transport and Logistics SKAL **Lisäselvitys**

liikenteen verotuksen ja rahoituksen kokonaisuudistusta

Asiassahan on tehty monta selvitystä jo aiempien hallituskausien aikana.

Tämä on kaikkeen liikkumiseen vaikuttava iso kokonaisuus. Me lähdemme siitä, että liikenteen verorasitusta ei saa kasvattaa. Valmistelu kestänee pitkään.

Toimitan tarvittaessa tähän näkemyksiämme.

Jakeluvelvoite ja uusiutuvan käytöstä

Kysyttiin myös uusiutuvan dieselin käytöstä.

Vuoden 2022 heinäkuussa tehty jakeluvelvoitteen määräaikainen laskeminen ja hallitusohjelmassa sovittu jakeluvelvoitteen maltillinen taso ovat hyvä esimerkki toimenpiteestä, jolla on ollut selkeä vaikutus polttonesteiden, erityisesti dieselin, hintoihin. Tämä on alentanut kuljetuskustannuksia ja parantunut kansalaisten liikkumismahdollisuuksia mm. työn vastaanottamisen kynnystä alentaen.

Pidämme hyvänä, sitä, että hallitus estää polttoaineen hinnan nousua lieventämällä jakeluvelvoitetta suhteessa nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Nyt eduskunnassa käsiteltävänä olevassa esityksessä ehdotetaan jakeluvelvoitetta nostettavaksi maltillisesti siten, että vuonna 2025 taso olisi 16,5 prosenttia, 2026 vuonna 19,5 prosenttia ja 2027 vuonna 22,5 prosenttia. Esityksessä ei ehdoteta vuosien 2028–2030 jakeluvelvoitetasojen muuttamista.

Tulevina vuosina on tarpeen seurata polttoainemarkkinoiden kehittymistä ja jakeluvelvoitteen hintavaikutusta. Vuodesta 2027 vuoteen 2028 jakeluvelvoite on kiristymässä 22,5 prosentista 31 prosenttiin ja lopulta 34 prosenttiin vuonna 2030.

Tämä nousu on erittäin jyrkkä ja osuu ajallisesti päällekkäin vuonna 2027 voimaan tulevan fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupan kanssa. Mikäli päällekkäisten keinojen yhteistuloksena polttoaineen hinta alkaa Suomessa nousta huomattavasti verrattuna kilpailijamaihin, on eri poliittisin keinoin tätä mahdollista hinnan nousua torjuttava.

Kaikki yritykset tarvitsevat toimivaa logistiikkaa

Laitan myös näkemyksiämme teollisuuspolitiikasta. Valtio on laatimassa teollisuuspoliittista strategiaa työ- ja elinkeinoministeriön vetovastuulla. Työhön on liittynyt LVM-vetoinen logistiikkaryhmä, jonka työssä SKAL on mukana. Strategia valmistunee vuoden loppuun mennessä.

SKAL julkaisi viime viikolla näkökulmia teollisuuspolitiikkaan:

Kuljetusalalta ratkaisuja teollisen kilpailukyvyn vahvistamiseksi - SKAL

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Finnish Transport and Logistics SKAL **Lisäselvitys**

Yksi ratkaisu on Suomen logistisen kilpailukyvyn vahvistaminen. Ohjelma löytyy täältä skal_skal_teollis_pol_strategia_20240925_WEB.pdf

Suomen kilpailukyky syrjäisenä ja ”merentakaisena” maana perustuu monilta osin logistiikan ja kuljetusten tehokkuuteen. Suomeen tehtävissä investoinneissa yritysten logistiikkakustannuksilla on iso merkitys. Kyse kaikkien yritysten menestymisestä.

Kaikki ohjelmamme löytyvät täältä: Ohjelmajulkaisut - SKAL

Hyvää viikonloppua toivotan,

Anssi

Anssi Kujala

Toimitusjohtaja

_____

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Finnish Transport and Logistics SKAL

Nuijamiestentie 7, 00400 Helsinki Finland

Tel. +358 (0)400 567925, +358 (9)478 99 304

anssi.kujala@skal.fi

skal.fi I skal@skal.fi

https://x.com/SKALry

www.facebook.com/skalry

https://www.instagram.com/skalry/